

Kış Ortası Su Kuşu Sayımları

Kuşları sayma fikri ilk başta biraz alışılmadık gelebilir. Ama dünyanın birçok yerinde uzmanlar bu işle uğraşıyor. Kuşları saymanın birçok yöntemi var. Bu yöntemler kuşların türüne, yaşam ortamlarına ve davranış biçimlerine göre değişiyor. Ancak yöntemi ne olursa olsun, kuş sayımlarının amacı kuşların sayılarındaki değişimi bulmak. Böylece kuşların sayılarının azalıp azalmadığı ya da göç yollarının değişip değişmediği belirlenebiliyor. Bu yazımızda size kış ortası su kuşu sayımlarını tanıtıyoruz.

Bu fotoğrafta gördüğünüz kuşun adı dikkuyruk. Dikkuyrukların soyu tehlikede. Bu ördeklerin sayıları kış ortası su kuşu sayımlarıyla belirleniyor.

Kılıçgaga

Su kuşları denince aklınıza hangi kuşlar gelir? Ördekler, kazlar, kılıçgagalar, martılar, batağanlar, sumrular, su tavukları bunlardan bazıları. Bunların yanı sıra saz kamışçını, bıyıklı baştankara gibi bazı ötücü kuşlar da su kuşu olarak tanımlanıyor. Su kuşları üreme dönemlerinde farklı bölgelerde yer alan çok sayıda sulak alana dağılır. Bu nedenle onları üreme dönemlerinde saymak zordur. Ancak, bu kuşlar kış aylarında daha sıcak bölgelerde bulunan büyük göllere göç ederek soğuk dönemleri birlikte geçirir. Bu da onları saymayı kolaylaştırır.

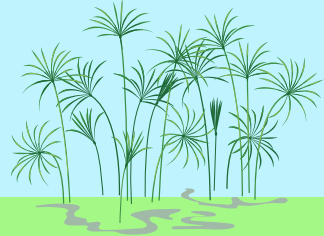

Su kuşlarının sayısını belirlemek isteyen uzmanlar onları kış aylarında sayar. Ülkemizde Kış Ortası Su Kuşu Sayımları olarak adlandırılan bu sayım programı tüm kuzey yarıkürede yapılır. Sayımlar genellikle ocak ayında gerçekleştirilir. Her ülke kendi sayımlarını organize eder. Türkiye’de bu sayımlara onlarca uzman, farklı sayım ekipleri oluşturarak katılır. Örneğin bir ekip Ege Bölgesi’ndeki sulak alanlarda sayım yaparken başka bir ekip aynı gün İç Anadolu Bölgesi’nde görevlidir. Böyle yapılmasının amacı tüm sayımları aynı günlerde ve en kısa sürede tamamlamaktır. Böylece bir gölde sayılan bir kuş grubunun birkaç gün sonra farklı bir gölde tekrar sayılma olasılığı azalır.

Teleskop, kuş tanımlama rehberi ve not defteri bir kuş sayımcısının vazgeçilmez yardımcılarıdır.

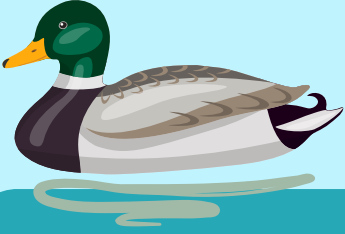
Peki kuşlar nasıl sayılır? Sayım yöntemi her bir sulak alan için farklıdır ve sulak alanın büyüklüğü ve şekliyle doğrudan ilgilidir. Yıllar içerisinde her bir sulak alan için sayım noktaları belirlenmiştir.

Burdur Gölü, her yıl düzenli sayım yapılan önemli göllerden biridir. Burada göldeki flamingolar görülüyor.

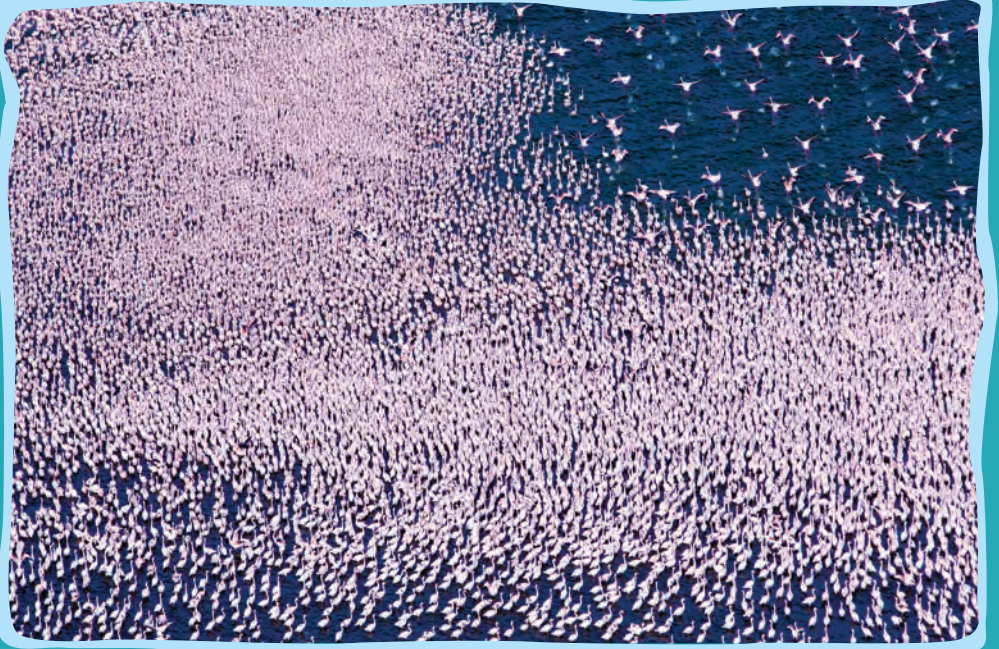

Burdur Gölü gibi büyük bir gölde kuş sayımı yapabilmek için en az iki ayrı sayım ekibinin farklı noktalardan gözlem yapması gerekir. Ekipler gölün farklı noktalarını gören sayım noktalarına giderler. Güneş ışığı sayımcının arkasından gelmelidir. Böylece kuşlar daha iyi görülebilir. Kuşları yakından görmek için teleskop ve dürbün kullanılır. Sayımcılar gölün üzerini bir baştan diğerine tarayarak gördükleri kuşları yanlarında not alan arkadaşlarına sesli şekilde söyler: 10 sakarmeke, 4 ince gagalı martı, 20 sakarmeke, yaklaşık 250 elmabaş patka gibi...

Tüm sayım ekiplerinden gelen veriler günün sonunda toplanarak o göldeki su kuşu sayıları belirlenir. Ardından tüm sayımlar tek bir kurumda toplanır ve o yılın Kış Ortası Su Kuşu Sayımları Raporu derlenir.

Bazı noktalarda kuşların sayısı çok fazla olabilir. On binlerce kuşun olduğu bölgelerde uzmanlar farklı sayma yöntemleri kullanır. Örneğin yaklaşık 250 kuştan oluşan bir grup kuşu sayar. Sonra kalan kuşları benzer büyüklükteki gruplara ayırır ve grupları sayar. Grup sayısını 250 ile çarparak yaklaşık bir sayı elde eder.

Bu fotoğraftaki kuşları sayabilir misiniz?

